

PIJO IV. (1559. -1566.)
(PIUS IV.)

**» Dekreti o čistilištu; o zazivanju, štovanju i relikvijama svetaca i o svetim slikama; o oprostima «
(Tridentski sabor, XXV. sjednica, 3. i 4. XII. 1563.)**

Dekret o čistilištu, 3. XII. 1563.

Budući da je Katolička crkva, poučena Duhom Svetim, na temelju svetog Pisma i stare predaje otaca, učila na svetim saborima i u najnovije vrijeme na ovom ekumenskom saboru, da postoji čistilište, te da se dušama koje se tamo nalaze pomaže molitvama vjernika, posebno pak (Bogu) prihvatljivom oltarskom žrtvom: sveti sabor naređuje biskupima da naučavaju i nastoje da se posvuda marljivo propovijeda, kako bi svi Kristovi vjernici vjerovali i držali se zdravog učenja o čistilištu koje su predali sveti oci i sveti sabor.

Neka se pak kod običnog naroda i kod pučkih propovijedi izostavljaju teža i suptilnija pitanja koja ne pridonose izgradnji i zbog kojih većinom ne dolazi do povećanja pobožnosti. Neka ne dozvoljavaju širiti i raspravljati nesigurna (mišljenja) ili ona koja su opterećena izgledom lažnog. Neka pak zabranjuju kao sablažnjivo i uvredljivo za vjernike ono što smjera na nekakvu radoznalost ili praznovjerje, ili što miriše na ružnu korist. ...

Dekret o zazivanju, štovanju i relikvijama svetaca i o svetim slikama, 3. XII. 1563.

Sveti sabor zapovijeda svim biskupima i ostalima koji vrše vlast i brigu naučavanja, da u skladu s običajima Katoličke i apostolske crkve primljenima od vremena početaka kršćanske religije, u suglasnosti sa svetim ocima i dekretima svetih sabora: da ponajprije marljivo poučavaju vjernike o posredovanju i zazivanju svetaca, o štovanju relikvija i o zakonitoj upotrebi slika, učeći ih, da sveci kraljujući zajedno s Kristom Bogu prinose svoje molitve za ljude; daje dobro i korisno ponizno ih zazivati i utjecati se njihovim molitvama i njihovoj pomoći kako bi izmolili dobročinstva od Boga, po njegovom Sinu, Isusu Kristu Gospodinu našem, koji je jedini naš Otkupitelj i Spasitelj; te da bezbožno misle oni koji niječu da bi trebalo zazivati svece koji u nebu uživaju vječno blaženstvo; ili koji tvrde da se oni ne mole za ljude, ili da je krivobojstvo njih zazivati kako bi se molili i za nas pojedinačno, ili da je to suprotno Božjoj riječi, i da se protivi časti jedinog

posrednika (između) Boga i ljudi Isusa Krista [usp. 1 Tim 2,5]; ili da je ludo riječju ili mislima moliti one koji kraljuju na nebu.

Vjernici trebaju štovati sve ta tijela svetaca i mučenika i drugih koji žive s Kristom, koji su bili živi udovi Krista i hram Duha Svetoga [usp. **1 Kor 3,16; 6,15.19; 2 Kor 6,16**], koja će on uskrsnuti i proslaviti u vječnom životu i po kojima Bog daje ljudima mnoga dobročinstva; tako da one koji tvrde da ne treba štovati relikvije svetaca i da im ne treba iskazivati čast, ili da vjernici beskorisno časte njih kao i druge svete predmete, ili da uzalud pohađaju spomen-mjesta svetaca kako bi tako izmolili njihovu pomoć, treba u potpunosti osuditi, kao što ih je Crkva već prije osudila i kao što ih osuđuje i sada.

Slike pak Krista, Bogorodice Djevice i drugih svetaca treba držati prije svega u crkvama i iskazivati im potrebnu čast i štovanje, ne kao da bi se vjerovalo da je u njima neko božanstvo ili moć zbog čega bi ih trebalo štovati, ili kao da se od njih nešto traži, ili kao da bi se pouzdanje stavljalo u slike, kao što je to nekada bilo kod pogana koji su stavljali nadu u idole [usp. **Ps 135, 15-17**]: nego jer se čast, koja im se iskazuje, prenosi na pralik koji one (slike) predstavljaju; tako da preko slika koje ljubimo, pred kojima otkrivamo glave i klanjamo im se, klanjamo se Kristu i štujuemo svece koje one predstavljaju. Tako je utvrđeno dekretima protiv protivnika (svetih) slika na saborima, posebno pak na drugom Nicejskom saboru. Ovo pak neka biskupi marljivo naučavaju: preko povijesti tajni našeg otkupljenja izraženih u slikama ili drugim simbolima narod se poučava i utvrđuje u člancima vjere, koje treba spominjati i neprestano ponavljati; isto tako da se iz svih svetih slika ubiru veliki plodovi, ne samo jer se narod spominje dobročinstava i darova koje mu je dao Krist, nego i zbog toga jer se pred oči vjernika stavljaju čudesa i spasonosni primjeri, kako bi zahvaljivali Bogu, usklađivali svoj život i ponašanje, kako bi bili potaknuti na štovanje i ljubav prema Bogu i na njegovanje pobožnosti. Tko bi pak mislio ili učio drugačije od ovih dekreta: neka bude kažnjen anatemom.

Ako su se pak u te svete i spasonosne običaje uvukle neke zloporabe: njih sveti sabor jako želi potpuno iskorijeniti, tako da se ne bi postavljale nikakve slike krivih dogmi koje bi neobrazovanima pružale priliku opasne zablude.

Ako je katkad zgodno izraziti i oblikovati događaje i priče svetog Pisma, jer je to korisno za neobrazovani puk, neka se narod pouči da se zbog toga ne može oblikovati božanstvo, niti izraziti bojama i likovima kao da se vidi tjelesnim očima. Nadalje, neka se dokine svako praznovjerje kod zazivanja svetaca, štovanja relikvija i korištenja svetih slika, neka se iskorijeni svaka ružna dobit, i konačno, neka se izbjegava svaka iskvarenost.

Kako bi se to što vjernije obdržavalo, sveti je sabor odredio da nitko ne smije ni na kojem mjestu... postaviti, ili nastojati da postavi, nikakvu neobičnu sliku, osim ako ju je biskup odobrio. Također, ne smiju se priznati nova čudesa, niti primati nove relikvije, osim ako ih je on (biskup) prepoznao i odobrio.

Dekret o oprostima, 4. XII. 1563.

Budući da je Krist dao Crkvi ovlast podjeljivanja oprosta, a njemu je tu vlast predao Bog [**usp. Mt 16,19; 18,18**], a ona je bila u upotrebi i u najstarijim vremenima, sveti sabor uči da u Crkvi treba zadržati korištenje oprosta, vrlo spasonosno kršćanskom narodu i odobreno vlašću svetih sabora, i zapovijeda da treba kazniti anatemom one koji ili tvrde da su oni beskorisni, ili koji niječu da u Crkvi postoji ovlast za njihovo podjeljivanje.

(Crkva) želi primijeniti umjerenost... u njihovom podjeljivanju, kako se s prevelikom lakoćom ne bi oslabili crkveni propisi. Želeći pak popraviti i ispraviti zloporabe koje su se u to uvukle, i povodom kojih krivovjernici pogrđuju i samo ime oprosta, ona ovim dekretom općenito određuje da treba potpuno iskorijeniti... svaku ružnu dobit za njihovo stjecanje.